

***Statenstuk* 2004-145**

Gewijzigde begroting 2004 en begroting 2005 Samenwerkings- verband Noord-Nederland (aanvulling)

Voorgestelde behandeling:

- provinciale staten op 7 juli 2004
- fatale beslisdatum: n.v.t.

Voorgestelde status: **A-stuk**

Voorstel van het Presidium van provinciale staten

Inleiding

Op 9 juni 2004 hebt u instemming verleend aan de gewijzigde begroting 2004 en de begroting 2005 van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN). Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft het SNN laten weten dat het SNN, evenals alle Gemeenschappelijke regelingen voor het toezichtregime op de financiële stukken, moet voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Het Ministerie van BZK heeft het begrotingsjaar 2004 als een overgangsjaar aangemerkt, maar de begroting 2005 moet geheel overeenkomstig het BBV worden opgesteld.

De begroting 2005 is opgesteld met inachtneming van de indeling die het BBV voorschrijft. Dit houdt in dat aan de begroting die u al eerder hebt ontvangen en nu Financiële begroting heet, twee delen zijn toegevoegd, te weten het programmaplan en de paragrafen. Beide delen bevatten geen nieuwe feiten. Alleen is in het programmaplan in hoofdstuk 7 een meerjarenraming voor de periode 2006-2008 opgenomen. Deze meerjarenraming is een nieuw element, waar u als staten uw goedkeuring aan dient te geven.

Advies

Instemmen met de aanvulling op de gewijzigde begroting en de begroting 2005 van het SNN.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Door vaststelling van de aanvulling van de gewijzigde begroting 2004 en de begroting 2005, kunnen de ambities die het SNN heeft, gerealiseerd worden.

Argumenten

Door instemming met de aanvulling op de gewijzigde begroting 2004 en de begroting 2005 kan de programmering van het SNN worden uitgevoerd zoals aangegeven.

Uitvoering

Tijdsplanning

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Aanvulling op de gewijzigde begroting 2004 en de begroting 2005

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 21 juni 2004
Kenmerk: 2004006510

Het Presidium van provinciale staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
I.M. Rozema, secretaris

hr/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van provinciale staten van Drenthe van 21 juni 2004, kenmerk 2004006510;

BESLUITEN:

in te stemmen met de aanvulling op de gewijzigde begroting 2004 en de begroting 2005 van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Assen, 7 juli 2004

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

hr/coll.

Aan de leden van Provinciale Staten van de Provincies
Fryslân, Drenthe en Groningen

e-mailadres: secretariaat@snnonline.nl
website SNN: www.snnonline.nl

Groningen, 9 juni 2004

Behandeld door : H.H. van Voorn
Telefoonnummer : 050-5224933
Ons kenmerk : SNN/2004-15192
Onderwerp : Gewijzigde Begroting 2004 en de Begroting 2005

Geachte dames en heren,

Hierbij treft u aan de Gewijzigde Begroting 2004 en de Begroting 2005 van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Op 12 maart 2003 is de Wet Dualisering Provinciebestuur in werking getreden. Hoewel de Gemeenschappelijke Regelingen niet gedualiseerd zijn, heeft de toezichthouder, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), laten weten dat het SNN evenals alle Gemeenschappelijke Regelingen voor het toezichtregime op de financiële stukken moet voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). BZK heeft het begrotingsjaar 2004 als een overgangsjaar aangemerkt, maar de begroting voor 2005 moet geheel overeenkomstig het BBV worden opgesteld.

In de thans voor u liggende begroting hebben wij getracht zo goed mogelijk aan deze voorschriften te voldoen. Probleem daarbij is dat de BBV voorschriften sterk gericht zijn op gedualiseerde gemeentes en provincies en dat Gemeenschappelijke Regelingen en het SNN in het bijzonder daar niet op alle onderdelen aan kunnen voldoen. Daar waar het SNN niet kan voldoen aan de voorschriften is dat gemotiveerd aangegeven of is in de geest van de BBV voorschriften gehandeld.

Deze begroting is opgesteld met inachtneming van de indeling die het BBV voorschrijft. Dit houdt in dat aan de begroting die u al eerder heeft ontvangen en nu Financiële Begroting heet, twee delen zijn toegevoegd, te weten het programmaplan en de paragrafen. De naamgeving en opbouw van deze delen is conform de voorschriften uit het BBV. Beide delen bevatten geen nieuwe feiten. Alleen is in het programmaplan in hoofdstuk 7 een meerjarenraming voor de periode 2006-2008 opgenomen.

Het is op dit moment onmogelijk, gelet op de onderhandelingen met het Rijk, om nu al voor de continuering van het Kompas voor het Noorden bedragen na 2006 in te boeken (hoe graag we dat overigens ook zouden willen). Noodgedwongen is daardoor bij de meerjarenramingen op die plaatsen "pm" vermeld.

De Financiële begroting wijkt inhoudelijk niet af van de begroting die u eerder heeft ontvangen. Hoewel volgens de BBV voorschriften deze begroting alleen voor het jaar 2005 moet worden opgesteld heeft het SNN vastgehouden aan de gedragslijn uit het verleden om in deze begroting ook de gewijzigde begroting van het lopende jaar op te nemen onder vermelding van de vergelijkende cijfers uit de jaarrekening 2003 en de oorspronkelijke begroting voor 2004.

* worden
nu mee-
gezonden

Onderstaande toelichting is dan ook identiek aan de toelichting die u eerder van ons ontvangen heeft.

De SNN-begroting is een productenbegroting. Elk product heeft zijn eigen deelbegroting die optelt tot een hoofdproductniveau. De hoofdproducten zijn:

- Kompasprogramma's
- Subsidieregelingen
- Programma's tot en met 1999
- Subsidieregelingen tot en met 1999
- Uitvoeringskosten

Deze hoofdproducten tellen gezamenlijk op tot een geconsolideerde SNN-begroting met dezelfde standaardindeling als alle afgeleide begrotingen. De begroting geeft een beeld van alle geldstromen die er in het SNN omgaan.

De cijfers in de hoofdproducten programma's en subsidieregelingen hebben in sterke mate betrekking op geldmiddelen die het SNN van derden verkrijgt.

Het gaat met name om de middelen van de rijksoverheid en dan in het bijzonder het ministerie van Economische Zaken en de Europese Unie (EU). De ramingen daarvan ontleen hun basis dan ook vooral aan de jaarprogramma's en de beschikkingen van rijk en EU.

De uitvoeringskosten vormen vanouds een cruciaal element in de SNN-begrotingen.

In de gewijzigde Begroting 2004 zijn de kosten voor SNN-Algemeen/SEAN ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2004 met € 10.000 verhoogd tot € 771.000. In de Begroting 2005 zijn de kosten voor SNN-Algemeen/SEAN verhoogd tot € 784.000. Deze beperkte toename van de kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personeelskosten als gevolg van toegenomen sociale lasten. Tegenover de hogere personeelskosten staat een daling van de huisvestingskosten en overige kantoorkosten. Wij merken hierbij op, dat de werkelijke kosten voor SNN-Algemeen/SEAN in 2003 € 677.000 bedragen en daarmee ruim binnen het begrote bedrag voor 2003 ad € 764.000 zijn gebleven.

De begrote kosten voor de uitvoeringsorganisatie in 2004 bedragen 4.351.000 euro. De kosten liggen hiermee € 20.000 lager dan de begrote kosten voor 2003. De werkelijke kosten bedragen in 2003 overigens € 3.881.000 en zijn dus ruim binnen de begroting ad € 4.371.000 gebleven. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2004 nemen de kosten in de gewijzigde begroting 2004 toe met 115.000 euro. De belangrijkste oorzaak is een toename van de personeelskosten als gevolg van hogere sociale lasten. De kosten voor 2005 worden begroot op 4.431.000 euro.

De bijdrage van de drie provincies gezamenlijk aan de SNN begroting is in de oorspronkelijke begroting 2004 vastgesteld op 1.101.000 euro. In de gewijzigde begroting 2004 wordt de provinciale bijdrage verhoogd tot € 1.282.000. De bijdrage voor 2005 bedraagt 1.332.000 euro. De bijdrage voor 2004 ligt op een hoger niveau, omdat inmiddels duidelijk is geworden dat voor het Uitvoeringsprogramma Innovatie Landbouw Noord-Nederland (UILNN) ook in 2004 een provinciale bijdrage van € 68.000 nodig is. Deze is in de oorspronkelijke begroting als pm post opgenomen. Voorts is de provinciale bijdrage voor Leader+ in 2004 met € 103.000 verhoogd, omdat de oorspronkelijke bijdrage niet kostendekkend is.

Wij merken tot slot op, dat voor het jaar 2003 een provinciale bijdrage was begroot van € 1.151.000, terwijl de werkelijke bijdrage € 1.094.000 is geworden. De vermeerdering in de begroting 2005 valt derhalve weg tegen het overschot in 2003.

U wordt gevraagd uw zienswijze over deze begroting aan het Algemeen Bestuur van het SNN (AB) kenbaar te maken.

Deze begroting wordt ter vaststelling voorgelegd aan het AB in haar vergadering van 30 juni 2004. Omdat Provinciale Staten van Drenthe en Groningen niet voor 30 juni hun zienswijze aan het AB kenbaar kunnen maken, stelt het AB de meerjarenbegroting onder voorbehoud van behandeling in Provinciale Staten vast.

De Gewijzigde begroting 2004 en de begroting 2005 wordt vóór 15 juli 2004 gezonden aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland,

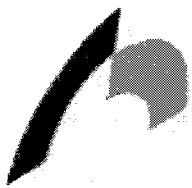
J.G.M. Alders,
voorzitter

H.J. Bolding,
secretaris

**gewijzigde begroting 2004
begroting 2005**

gewijzigde begroting 2004 begroting 2005

uitgave

Samenwerkingsverband Noord-Nederland
postbus 239
9700 AE Groningen

vormgeving en opmaak

Piter Andringa, Wirdum

productie

huisdrukkerij provincie Groningen

Groningen, juni 2004.

secretariaat:

Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen
tel. 050-3164011
secretariaat@snnonline.nl
www.snnonline.nl

Uitvoeringsorganisatie en adviesraden:

postbus 779
9700 AT Groningen
tel. 050-5224900

Inhoudsopgave

Beleidsbegroting

I	Programmaplan	7
	1. Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland	8
	2. Overzicht programma's en regelingen	10
	3. Uitgangspunten begroting	12
	4. Grondslagen van consolidatie en waardering	13
	5. Geconsolideerde exploitatiebegroting	16
	6. Toelichting op de geconsolideerde exploitatiebegroting	18
	7. a. Geconsolideerde meerjarenraming 2006 t/m 2008	19
	b. Meerjarenbegrotingen	22
II	Paragrafen	33
	A. Weerstandsvermogen en risicoparagraaf	34
	B. Financiering	38
	C. Bedrijfsvoering	39

Financiële begroting 41

1.	Geconsolideerde exploitatie	43
2.	Kompas – programma's	47
	2.0 Kompas-programma's geconsolideerd	48
	2.1. EZ/Kompas projecten	50
	2.2. EFRO 2000-2006	54
	2.3. Phasing-out	58
	2.4. Leader+	62
	2.5. UILNN	66

1.1. Geconsolideerde Exploitatie

toelichting

3.	KOMPAS - regelingen	71
	3.0 Kompas-regelingen geconsolideerd	72
	3.1. IPR 2000 vestiging	74
	3.2. IPR 2000 uitbreiding	78
	3.3. KITS 2000	82
	3.4. HRM 2001	86
	3.5. NIOF 2000	90
	3.6. INS 2001	94
	3.7. LPR 2002	98
	3.8. AMa	102
4.	Programma's t/m 1999	107
	4.0 Programma's t/m 1999 geconsolideerd	108
	4.1. ISP 5	110
	4.2. GTP	114
	4.3. EPD 2 1997-1999	118
	4.4. EPD 5b 1994-1999	122
5.	Regelingen t/m 1999	127
	5.0 Regelingen t/m 1999 geconsolideerd	128
	5.1. IPR t/m 1999	130
	5.2. Kits 1998	134
	5.3. RIM	138
	5.4. SKI	142
	5.5. RBS	146
6.	Uitvoeringskosten	149
	6.0 Uitvoeringskosten geconsolideerd	150
	6.1. Uitvoeringskosten UO/SNN	152
	6.2. Uitvoeringskosten SNN Algemeen / SEAN	160
	6.3. Uitvoeringskosten ArA	166
	6.4. Uitvoeringskosten AMa	170
	Lijst van afkortingen	174

Aan het Algemeen Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland
Postbus 239
9700 AE GRONINGEN

Geacht Algemeen Bestuur,

Op 12 maart 2003 is de Wet Dualisering Provinciebestuur in werking getreden. Hoewel de Gemeenschappelijke Regelingen niet gedualiseerd zijn, heeft de toezichhouder, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), laten weten, dat het SNN evenals alle Gemeenschappelijke Regelingen voor het toezichtregime op de financiële stukken moet voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). BZK heeft het begrotingsjaar 2004 als een overgangsjaar aangemerkt, maar de begroting voor 2005 moet geheel overeenkomstig het BBV worden opgesteld.

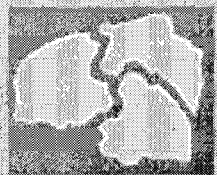
In de thans voor u liggende begroting hebben wij getracht zo goed mogelijk aan deze voorschriften te voldoen. Probleem daarbij is, dat de BBV voorschriften sterk gericht zijn op gedualiseerde gemeentes en provincies en dat Gemeenschappelijke Regelingen en het SNN in het bijzonder daar niet op alle onderdelen aan kunnen voldoen. Daar waar het SNN niet kan voldoen aan de voorschriften is dat gemotiveerd aangegeven of is in de geest van de BBV voorschriften gehandeld.

Deze begroting is opgesteld met inachtneming van de indeling, die het BBV voorschrijft. De Financiële begroting, die niet wezenlijk afwijkt van de begrotingen, die het SNN in het verleden uitbracht, wordt voortgegaan door een Beleidsbegroting, die bestaat uit deel I het Programmaplan en Deel II de Paragrafen. Hoewel volgens de BBV voorschriften deze begroting alleen voor het jaar 2005 moet worden opgesteld heeft het SNN vastgehouden aan de gedragslijn uit het verleden om in deze begroting ook de gewijzigde begroting van het lopende jaar op te nemen onder vermelding van de vergelijkende cijfers uit de jaarrekening 2003 en de oorspronkelijke begroting voor 2004.

Het Dagelijks Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland

Groningen, 8 juni 2004

Beleidsbegroting

Beleidsbegroting

deel I. Programmaplan

1. Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland

Wat is het SNN?

Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) is een gezamenlijke regeling van de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen. Het is een samenwerkingsverband dat officieel sinds 1 juli 1992 bestaat. De samenwerking richt zich primair op versterking van de economische structuur van Noord-Nederland. Daartoe behartigt het SNN de gemeenschappelijke belangen in de richting van Den Haag en Brussel en beheert en besteedt het de subsidies die van het Rijk en de Europese Commissie worden ontvangen in het kader van respectievelijk het Kompasprogramma en de EFRO- en Phasing Out programma's en de programma's Leader+ en UILNN.

Sinds 2000 voert het SNN het Kompas voor het Noorden uit, het ruimtelijk-economisch ontwikkelingsprogramma Noord-Nederland 2000 t.m 2006. Voor de besteding van de in deze begroting opgenomen fondsen is het SNN officieel erkend betaalorgaan.

Het SNN kent een Dagelijks Bestuur, een Algemeen Bestuur en Bestuurscommissies. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de drie Commissarissen van de Koningin en twee gedeputeerden per provincie. Het Algemeen Bestuur bestaat behalve uit de leden van het Dagelijks Bestuur uit leden van Provinciale Staten, waarbij elke fractie een lid afvaardigt.

Er zijn drie bestuurscommissies: Economische Zaken en Toerisme, Landelijk Gebied en Stedelijke Ontwikkeling en Mobiliteit. In elke bestuurscommissie hebben twee gedeputeerden per provincie zitting. Elke provincie vervult het voorzitterschap van een Bestuurscommissie. Daarnaast is er een adviescommissie Europese aangelegenheden.

Wat wil het SNN?

Voor de Kompasperiode vormt het inlopen van het economisch faseverschil van Noord-Nederland met de rest van Nederland de centrale doelstelling van het SNN. Noord-Nederland heeft daarbij gekozen voor een driesporenbeleid, waarin een versterkte economie gecombineerd wordt met behoud en versterking van natuurlijke, landschappelijke en milieuwaarden. Het motto luidt derhalve: "een dynamische economie met sterke steden in een aantrekkelijke omgeving".

Het Kompasprogramma mikt op 14.525 mensjaren additionele bruto gecreëerde werkgelegenheid. Voor de in deze begroting opgenomen fondsen van het Kompasprogramma zullen naar verwachting investeringen door het bedrijfsleven worden uitgelokt tot een bedrag van € 3,2 miljard. Inclusief subsidies worden de totale investeringen gedurende de Kompas periode op € 4,8 miljard geraamd.

Doelstelling van het deelprogramma "economische kerngebieden/versterking marktsector" is het bevorderen van een versterkte economische groei. Het deelprogramma "stedelijke centra" heeft als centrale doelstelling een verdergaande concentratie van wonen en werken in de steden om daarmee de stedelijke economie te stimuleren en het draagvlak voor voorzieningen te verbreden en ervoor te zorgen dat Noord-Nederland ook op de langere termijn over vitale, bereikbare steden beschikt. De centrale doelstelling voor het deelprogramma "landelijk gebied" is het creëren c.q. de verbetering van een aantrekkelijke omgeving als essentiële voorwaarde voor een gezonde en evenwichtige ontwikkeling van Noord-Nederland.

Wat doet het SNN?

Het SNN behartigt de gezamenlijke belangen van de drie Noordelijke provincies, met name op economisch gebied. Het begin van de noordelijke samenwerking ligt in een gemeenschappelijke problematiek, te weten structuurkenmerken, waardoor een sociaal-economische achterstand bij de rest van het land is ontstaan. De ernst van de situatie maakte dat de individuele provincies deze problemen niet op eigen kracht konden en kunnen oplossen. Er is besloten om gezamenlijk op te trekken richting rijksoverheid en Europese Commissie. Onderwerpen die de economische structuur van het Noorden betreffen (zoals ICT, infrastructuur, de ontwikkeling van het landelijk gebied) worden, zeker wanneer deze de provinciegrenzen overstijgen in Noordelijk verband benaderd.

Voor de periode 2000-2010 zijn het SNN en het Rijk afspraken aangegaan over het ruimtelijk-economisch ontwikkelingsprogramma, het zogenaamde Kompas-programma. Dit programma bestaat uit drie deelprogramma's: Economische kerngebieden/versterking marktsector, Stedelijke centra en Landelijk gebied. Deze deelprogramma's zijn in het Kompas weer verder verfijnd naar thema's.

Jaarlijks wordt voor het daaropvolgende jaar een jaarprogramma opgesteld, waarin – binnen de context van het Kompas – nadere uitwerking wordt gegeven aan de programmering. Daarbij kunnen DB en AB keuzes maken om aan bepaalde terreinen of sectoren extra aandacht te besteden of nieuwe activiteiten op te zetten. In het meest recente jaarprogramma (2004) zijn ook de beleidskeuzes verwerkt die zijn ingegeven door de resultaten van de Mid Term Review, de tussentijdse evaluatie van het Kompasprogramma. Dit heeft geleid tot speerpunten waaraan het SNN in de resterende looptijd van het Kompas (dus ook de eerste jaren na 2004) nadrukkelijk aandacht wil besteden. Voor ieder speerpunt is een aantal actiepunten benoemd. De beleidsmatige speerpunten zijn:

- Stimulering/versterking marktsector
- Menselijk kapitaal
- Toerisme
- Werklocaties en bereikbaarheid
- Stedelijke ontwikkeling
- Landelijk gebied

Daarnaast wil het SNN de uitvoering versterken. Daartoe worden middelen de komende jaren nog sterker dan voorheen programmatisch ingezet, wordt de communicatie uitgebreid en worden processen en procedures versoepeld.

2. Overzicht programma's en regelingen

Voor het bereiken van de doelstellingen heeft het SNN een groot aantal instrumenten in het leven geroepen. Deze instrumenten zijn geclusterd naar zogenaamde programma's en regelingen. In het onderdeel Financiële Begroting is per instrument een deelbegroting opgenomen met daarbij een beknopte toelichting.

In deze begroting is steeds een verdeling weer te vinden in de Kompas-periode (vanaf het jaar 2000) en de periode vóór Kompas (tot het jaar 2000). Hierna wordt beknopt ingegaan op de programma's en regelingen.

Kompas Programma's

Het Kompas voor het Noorden is het grote programma dat het SNN uitvoert. Dit is de basis voor het verstrekken van middelen, die door het Rijk en de Europese Commissie beschikbaar zijn gesteld. Het Kompas voor het Noorden is opgebouwd uit deelprogramma's waarvoor doelstellingen zijn geformuleerd, die zijn vertaald in maatregelen onder vermelding van prestaties en beoogde effecten. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd op het niveau van herkomst van de beschikbare middelen. Deze indeling is ook in de begroting gevolgd. De middelen, die het SNN direct kan inzetten zijn de volgende:

- EZ/Kompas gefinancierd door het Ministerie van Economische Zaken
- EFRO (D2) 2000-2006 gefinancierd door de Europese Commissie
- (EFRO) Phasing Out gefinancierd door de Europese Commissie
- Leader+ programma gefinancierd met EOGFL middelen van de Europese Commissie
- UILNN programma gefinancierd door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Kompas Regelingen

Met een aantal bedrijfsgerichte subsidie-instrumenten worden bijdragen geleverd aan het bereiken van de Kompas doelstellingen. Voor het bevorderen van offensieve investeringen in bepaalde gebieden binnen Noord-Nederland zijn de Uitbreidings- en Vestigings Investeringspremieregeling (IPR), de Investeringspremieregeling Niet-steunkaart-Gemeenten (INS) en de Loonkostenpremieregeling Noord-Nederland (LPR) in het leven geroepen. Hierbij wordt aangekend dat de INS vanaf het jaar 2003 bij de IPR is ondergebracht. Voor de investeringsstimulering specifiek voor de toeristische sector bestaat de subsidieregeling Kwaliteits Investerings in de Toeristische Sector (KITS), voor de stimulering van bepaalde strategische activiteiten in de sfeer van externe advisering, internationale marketing aanpak en kennis/technologie de subsidieregeling Noordelijke Innovatieve Ondersteuningsfaciliteit (NIOF) en voor het stimuleren van strategisch personeelsbeleid de subsidieregeling Human Resource Management (HRM). De zogenaamde Task Force projecten, die op initiatief van de AMa worden ingesteld, zijn vanwege de beperkte omvang bij de Kompasregelingen verantwoord, hoewel deze activiteit inhoudelijk niet vergelijkbaar is met de andere Kompasregelingen.

Programma's en Regelingen tot en met 1999

Voor de instrumenten vóór Kompas zijn de beschikbare budgetten niet meer van belang. Immers de toekenningsperiode is hier reeds verstreken. Bij de instrumenten vóór Kompas is vaak, om een goede uitnutting van de middelen te kunnen bereiken, gewerkt met een percentage aan overcommitting. De gedane overcommitting dient teniet gedaan te worden door te realiseren vrijval bij eindafrekening van projecten. Van belang is dus meer de hoogte van de gerealiseerde vrijval ten opzichte van de overcommitting. Gesteld kan worden dat de beschikbaar gestelde middelen goed uitgenut worden en dat hiermee de programmadoelstellingen worden bereikt.

In 2004 zullen het ISP-V en GTP programma afgerekend worden. De financiële afwikkeling van deze programma's kan doorlopen tot in 2005. De eindafrekeningen van de programma's EPD 2 1997-1999 en EPD 5b 1994-1999 zijn in 2003 reeds bij de Europese Commissie ingediend.

Van de regelingen tot en met 1999 wordt de eindafrekening van de IPR tot en met 1999 ultimo 2004 ingediend. Ook de KITS 1998 zal in 2004 afgerekend worden. De einddeclaraties van de regelingen SKI en RIM zijn reeds in 2003 ingediend. De financiële afwikkeling zal naar verwachting in 2004 plaatsvinden. In 2003 is tevens een aanvang gemaakt met het opstellen van de eindafrekening van de RBS. De einddeclaratie is begin 2004 afgerond.

3. Uitgangspunten begroting

Het SNN stelt jaarlijks een begroting voor het komende jaar op, alsmede een gewijzigde begroting voor het lopende jaar. Alle begrotingen worden volgens het baten en lasten stelsel opgesteld.

Het Kompas voor het Noorden is feitelijk het beleidsplan voor de periode 2000 tot en met 2006. Jaarlijks wordt een Jaarprogramma opgesteld, waarin het totaal plan wordt vertaald naar acties in een bepaald jaar. Hoewel daarbij afwijkingen van het oorspronkelijke Kompas voor het Noorden mogelijk zijn, blijft er sprake van bestaand beleid. In deze begroting is het daarom niet mogelijk om onderscheid te maken tussen bestaand en nieuw beleid. Op basis van de voor de gehele Kompasperiode beschikbare budgetten zijn ramingen gemaakt van de jaarlijkse toekenningen aan projecten. Op basis van ervaringscijfers uit het verleden zijn schema's opgesteld voor de betalingen aan projecten. Gedurende de looptijd van het Kompas voor het Noorden worden deze ramingen en schema's op basis van ervaringscijfers bijgesteld, hetgeen uiteraard gevolgen heeft voor de begrotingen van komende jaren.

De financiële administratie, de salarisadministratie en het treasury beleid van het SNN zijn ondergebracht bij de Provincie Groningen. Dat laatste houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven van het SNN via de "kas" van de Provincie Groningen lopen. Als gevolg hiervan gaat het SNN geen geldleningen aan en verstrekt evenmin geldleningen. De treasury-afdeling van de Provincie Groningen voert deze taken voor het SNN uit. Het SNN heeft wel een eigen treasury statuut, dat overigens is afgeleid van dat van de Provincie Groningen. Het statuut heeft tot doel in overeenstemming met de Wet FIDO de bestuurlijke kaders aan te geven van het Dagelijks Bestuur van het SNN, waarbinnen de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, financiële posities en de hieraan verbonden risico's kan besturen en beheersen.

Vooraf omdat de middelen uit Den Haag en Brussel in relatief grote porties aan het SNN worden uitbetaald, terwijl het SNN deze geleidelijk aan in veel kleinere bedragen doorgeeft aan projecten, beschikt het SNN gemiddeld over aanzienlijke liquiditeiten. In de begrotingen worden de rentebaten en -lasten over de rekening-courant verhoudin-

gen per instrument berekend tegen het door de Provincie Groningen opgegeven gemiddelde rentepercentage.

Gezien de aard van de activiteiten van het SNN komt er in de begrotingen geen post onvoorzien voor. De nog niet bestede middelen worden toegevoegd aan de voorziening toekenningen. Vanuit deze voorziening kunnen middelen aan projecten worden toegekend. Wel is onder de uitvoeringskosten een post algemene kosten opgenomen waarin beperkt ruimte is voor onvoorziene uitgaven.

De uitvoeringskosten van het SNN worden exclusief BTW begroot. Het SNN opteert vanaf de invoering van de Wet op het BTW Compensatiefonds voor het niet ondernemersdeel van haar activiteiten voor de zogenaamde transparantiemethode. De compensabele BTW van het SNN wordt evenredig doorgeschoven naar de drie deelnemende provincies. Het SNN heeft hierover overeenstemming bereikt met de Inspecteur van de Belastingdienst Noord te Groningen.

Voor de provincie Overijssel voert het SNN de KITO regeling uit. Voor deze activiteit wordt het SNN door de belastingdienst als ondernemer aangemerkt. De vergoeding, die voor het uitvoeren van de KITO regeling wordt ontvangen, wordt verwerkt bij de uitvoeringskosten.

Als gevolg van het onderbrengen van de salarisadministratie bij de Provincie Groningen volgt het SNN vrijwel geheel het personeelsbeleid van deze provincie. Bij het begroten van de personeelskosten is uitgegaan van de door de Provincie Groningen opgegeven salarisverhogingen en het opslagpercentage voor sociale lasten. Bij het begroten van de overige kosten is gebruik gemaakt van ervaringscijfers uit het verleden en is in algemene zin rekening gehouden met een jaarlijkse kostenstijging van 2,5%.

4. Grondslagen van consolidatie en waardering

In deze paragraaf worden de grondslagen van consolidatie en waardering uiteengezet. Daarbij wordt tevens de inhoud van de posten van de resultatenrekening nader omschreven.

Grondslagen consolidatie

In het beleidsdeel is de geconsolideerde exploitatiebegroting opgenomen. De volgende hoofdgroepen zijn in de consolidatie betrokken:

- Kompas Programma's
- Kompas Regelingen
- Programma's t/m 1999
- Regelingen t/m 1999
- Uitvoeringskosten.

Bij de consolidatie van de resultatenrekeningen zijn onderlinge posten zoals intern doorberekende huur en gecommiteerde uitvoeringskosten ArA en AMa geëlimineerd.

Grondslagen waardering

Voor zover niet anders vermeld zijn de posten in de exploitatiebegroting tegen nominale waarde opgenomen.

LASTEN

PROJECTEN

10. toekenningen aan projecten

Betreft verleende subsidieverleningsbeschikkingen (committingen) aan derden. De volledige toezegging wordt in het jaar van toezegging als last in de exploitatie verantwoord. Dit betreffen de toezeggingen van de regioprogramma's en de subsidieregelingen en bevatten tevens toezeggingen aan uitvoeringskosten SNN.

11. storting in voorziening toekenningen

Betreft het niet gebruikte deel van de (jaarlijkse) beschikbare budgetten en de gerealiseerde vrijval op projecten.

ALGEMEEN

12. uitvoeringskosten

Betreft de gemaakte uitvoeringskosten voor het beheren van de diverse subsidie-instrumenten, het beheer van SNN/Algemeen en SEAN, ArA, AMa en overige kosten. De kosten van de Uitvoeringsorganisatie SNN (UO SNN) worden doorberekend aan de uitgevoerde instrumenten. Uitgangspunt bij de kostendoorberekening is, dat kosten waar mogelijk steeds specifiek ten laste van het instrument waarop zij betrekking hebben worden gebracht. Kosten die betrekking hebben op meerdere instrumenten worden naar rato van verdeelsleutels verdeeld over de betrokken instrumenten. Deze verdeelsleutels worden jaarlijks berekend en zijn gebaseerd op de personeelsinzet en op basis van de loonsom ten behoeve van de diverse instrumenten. Doorberekende kosten worden bij de instrumenten zichtbaar onder post nr. 18 doorberekende kosten. De kosten worden gedekt door bijdragen van de Ministeries van EZ en LNV, de Europese Commissie en de drie noordelijke provincies.

De kosten voor het beheer van SNN/Algemeen en SEAN worden na aftrek van een bijdrage van de SER gedragen door de drie noordelijke provincies.

Onder overige kosten worden voornamelijk betalingen opgenomen, die niet bij de financiers van het Kompasprogramma gedeclareerd kunnen worden. Deze kosten worden ten laste van de algemene reserve gebracht.

13. betaalde rente

Betreft de betaalde rente aan de provincie Groningen als kasbeheerder van de SNN- instrumenten. Via de staffelmethode zorgt het saldo van inkomsten en uitgaven voor rentebaten dan wel rentelasten. Koersverschillen komen bij de oude instrumenten voor en zijn ontstaan in de periode, dat de betalingen in ecu's plaatsvonden. De betaalde rente en koersverschillen worden onttrokken aan de algemene reserve. Het rentepercentage voor 2004 is geraamd op 2,85% en voor 2005 op 3,5%.

14. storting in algemene reserve

Dit betreft de ontvangen rente welke binnen de Kompasperiode wordt gestort in de algemene reserve. De ontvangen algemene reserve kan ingezet worden ter financiering van diverse doelen binnen de diverse programma's en regelingen. Tot en met 1999 waren er diverse systemen van financiering van uitvoeringskosten. De algemene reserve binnen de programma's en regelingen tot en met 1999 bestaat uit een deel rentebaten en een deel voorziening uitvoeringskosten. Uit de algemene reserve mogen dan ook onttrekkingen gedaan worden ter financiering van de uitvoeringskosten. Verder staan deze in de loop der jaren opgebouwde reserves ter dekking van de uitvoeringsrisico's van de diverse programma's en regelingen.

15. storting in voorziening

Dit betreft een gecreëerde voorziening ten behoeve van de uitvoeringskosten in het Kompasprogramma. Als gevolg van een hogere bijdrage aan uitvoeringskosten dan de gerealiseerde kosten wordt de overfinanciering gestort in de voorziening uitvoeringskosten. Deze voorziening wordt gebruikt ter dekking van uitvoeringskosten in latere jaren. Deze post is exclusief voor de exploitatie van de uitvoeringskosten, waarbij de voorziening is geormerkt naar de diverse financiers. Dit oormerken houdt in dat een financier slechts de uitvoeringskosten van het eigen instrument financiert, waarvoor een bijdrage is toegekend.

BATEN

PROJECTEN

20. beschikbare budgetten

Betreft de toegekende financiering voor het Kompas- programma. De financiers worden onderverdeeld naar Rijk, Europese Commissie, overige en provincie.

21. vrijval op toekenningen

Betreft de vrijval op toegekende projecten. Voor zover toekenningen aan projecten definitief geheel of gedeeltelijk niet tot betaling leiden wordt de hierdoor gecreëerde vrijval weer als bate verantwoord en is in principe, mits de regeling dit toelaat, weer opnieuw beschikbaar. De vrijval op toekenningen wordt gestort in de voorziening toekenningen.

22. onttrekking aan voorziening toekenningen

Onttrekkingen aan de voorziening toekenningen vinden plaats indien in enig jaar beschikt wordt over niet bestede (jaar) budgetten van vorige jaren, dan wel reeds geanticipeerd wordt op toekomstige budgetten en/of verwachte vrijval (de zogenaamde over-committing).

ALGEMEEN

23. bijdragen in uitvoeringskosten

Betreft de bijdrage in uitvoeringskosten die beschikbaar is gesteld door co-financiers van het Kompas. De financiers zijn onder te verdelen in provincies en overige.

24. ontvangen rente

Betreft de ontvangen rente van de provincie Groningen als kasbeheerder van de SNN-instrumenten. Via de staffelmethode zorgt het saldo van inkomsten en uitgaven voor rentebaten dan wel rentelasten. De ontvangen rente wordt gestort in de algemene reserve. Het rentepercentage voor 2004 wordt geraamd op 2,85% en voor 2005 op 3,5%.

25. onttrekking aan algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld voor de financiering van diverse doelen binnen de diverse programma's en regelingen. Een onttrekking kan plaatsvinden indien de reserve geheel of gedeeltelijk een concrete bestemming krijgt. Daarnaast worden betaalde rente en koersverschillen als-

mede uitvoeringskosten van programma's en regelingen t/m 1999 aan de reserve onttrokken.

26. onttrekking aan voorziening

Betreft een onttrekking aan de voorziening uitvoeringskosten in het Kompasprogramma. Als gevolg van hogere uitvoeringskosten in enig jaar dan de toegekende financiering wordt het tekort onttrokken aan de voorziening uitvoeringskosten. Deze post exclusief voor de exploitatie van de uitvoeringskosten, waarbij de voorziening is geormerkt naar de diverse financiers. Dit oormerken houdt in dat per financier een eigen saldo is van stortingen en onttrekkingen.

INTERNE VERREKENINGEN

16. toekenningen aan regelingen en 27. beschikbaar budget regelingen

Hier worden de bijdragen opgenomen, die door de diverse Kompasprogramma's aan de diverse subsidieregelingen zijn toegekend. De bijdragen zijn zowel ter financiering van de premies voor de projecten als voor de financiering van de uitvoeringskosten. Dergelijke interne toekenningen (committingen) worden administratief bij de programma's als last en bij de betreffende regelingen als bate opgenomen.

17. betalingen aan projecten en 28. afname verplichting

Betreft de betalingen van voorschotten en slotbetalingen aan toegekende projecten, waardoor de verplichtingen afnemen. Op basis van ervaringscijfers uit het EPD 1997-1999 is aanvankelijk een inschatting gemaakt van het betalingsritme voor de projecten, die een subsidieverleningsbeschikking hebben ontvangen. Medio 2003 is echter gebleken, dat de werkelijke uitbetalingen achterblijven bij de prognoses. Op basis van deze gegevens zijn voor de begrotingsjaren vanaf 2004 de betalingsritme percentages aangepast.

Het geprognosticeerde betalingsritme ziet er voor een project, dat in jaar t een subsidieverleningsbeschikking heeft ontvangen thans als volgt uit:

Jaar t	4	%
Jaar t+1	15	%
Jaar t+2	25	%
Jaar t+3	40	%
Jaar t+4	16	%
Totaal	100	%

Hierbij is er vanuit gegaan, dat de verleende bijdrage daadwerkelijk wordt uitbetaald.

Op basis van de hierboven genoemde ervaringscijfers is tevens een inschatting gemaakt van het betalingsritme vanuit de programma's aan de regelingen. Hier geven de ervaringscijfers medio 2003 geen aanleiding tot aanpassing. Het geprognosticeerde betalingsritme ziet er voor een regeling, die in jaar t een subsidieverleningsbeschikking heeft ontvangen als volgt uit:

Jaar t	20,0%
Jaar t+1	2,5%
Jaar t+2	17,5%
Jaar t+3	40,0%
Jaar t+4	10,0%
Jaar t+5	5,0%
Jaar t+6	5,0%
Totaal	100,0%

Ook hier is er vanuit gegaan, dat de verleende bijdrage daadwerkelijk wordt uitbetaald.

18. en 29. doorberekende kosten

Betreft de doorberekening van kosten naar de diverse instrumenten vanuit de exploitatie van de uitvoeringskosten.

5. Geconsolideerde exploitatiebegroting

lasten:		rekening 2003	begroting 2004	gewijzigd begroting 2004	begroting 2005
Projecten					
10	toekenningen aan projecten	166.172	167.015	165.990	124.545
11	storting in voorziening toekenningen (niet bestede budgetten)	23.085	33.699	28.999	19.345
Algemeen					
12	uitvoeringskosten	5.043	5.386	5.524	5.631
13	betaalde rente	97	687	98	79
	<i>subtotaal</i>	194.397	206.787	200.611	149.600
14	storting in algemene reserve	1.597	2.180	1.786	2.253
15	storting in voorziening	134	141	368	193
	totaal	196.128	209.108	202.765	152.046
Interne verrekeningen					
16	toekenningen aan regelingen	595	72.189	30.300	35.615
17	betalingen aan projecten	90.382	170.937	161.448	169.706
18	doorberekende kosten	2.852	4.135	4.154	3.341
19	totaal-generaal	289.957	456.369	398.667	360.708

* € 1.000

Balans		rekening 2004	begroting 2004	gewijzigde begroting 2004	begroting 2005
Projecten					
20	beschikbare budgetten:				
a	- rijk	60.722	60.911	65.745	61.450
b	- EC	-498		15.143	
c	- overige	10			
d	- provincie				
21	vrijval op toekenningen	29.628	12.612	15.425	17.617
22	onttrekking aan voorziening toekenningen (toekenningen aan budgetten andere jaren)	98.735	127.654	98.676	64.823
Algemeen					
23	bijdragen in uitvoeringskosten:				
a	- provincies	1.094	1.101	1.282	1.332
b	- overige	205	122	167	212
24	ontvangen rente	2.136	2.677	2.427	2.380
	<i>subtotaal</i>	<i>192.032</i>	<i>205.077</i>	<i>198.865</i>	<i>147.814</i>
25	onttrekking aan algemene reserve	807	1.029	47	18
26	onttrekking aan voorziening	824	169	289	953
	totaal	193.663	206.275	199.201	148.785
Interne verrekeningen					
27	beschikbaar budget regelingen	595	72.189	30.300	35.615
28	afname verplichtingen	92.847	173.770	165.012	172.967
29	doorberekende kosten	2.852	4.135	4.154	3.341
30	totaal-generaal	289.957	456.369	398.667	360.708

6. Toelichting op de geconsolideerde exploitatiebegroting

Mogelijkheden en beperkingen

De geconsolideerde opzet van deze begroting met betrekking tot alle financiën van het SNN tezamen geeft in duizenden euro's een helikopterblik over het geheel van de cijfers. Dit geheel is de resultante van het samenvoegen van vele onderdelen. Daarbij moet worden bedacht dat wetmatigheden met betrekking tot de relaties tussen kosten en financiering op het totaalniveau veelal niet goed inzichtelijk zijn te maken, omdat deze per onderdeel soms wezenlijk anders liggen. Gelden uit bepaalde bronnen zijn vaak slechts voor bepaalde doeleinden te gebruiken. Voor een verklaring van de cijfers op detailniveau is daarom meestal een verdere afdaling in de voorhanden uitsplitsingen noodzakelijk.

Hoofdlijnen

De geconsolideerde gewijzigde begroting voor 2004 en de begroting voor 2005 wijken op onderdelen materieel af van de werkelijke cijfers over het jaar 2003 en de vorig jaar gepresenteerde begroting voor 2004. In het kort gaan wij hier nader in op de belangrijkste afwijkingen, waarbij de nadruk op de cijfers van de gewijzigde begroting voor 2004 ligt.

De toekenningen aan projecten (post nr. 10) en daarmee ook de onttrekking aan de voorziening toekenningen (post nr. 22) neemt in de begroting 2005 af ten opzichte van de gewijzigde begroting 2004. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het einde van de huidige Kompas periode nadert, waardoor de toekenningen vanuit EZ/Kompas en Efro 2000-2006 gaan afnemen.

De posten toekenningen aan Regelingen (post nr.16) en beschikbaar budget Regelingen (post nr.27) nemen in de gewijzigde begroting 2004 fors toe ten opzichte van het jaar 2003. Dit wordt veroorzaakt doordat voorheen telkens eens per twee jaar beschikkingen voor de Kompas regelingen werden afgegeven. In 2004 zullen er gelden worden toegekend aan de Regelingen IPR uitbreiding, KITS en NIOF. In 2003 zijn aan deze Regelingen geen middelen toegekend. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2004 is de begrote toekenning aan de regelingen IPR Vestiging en LPR vervallen, omdat er nog voldoende

middelen beschikbaar waren. Voorts zullen de toekenningen aan IPR uitbreiding, NIOF lager worden vastgesteld dan oorspronkelijk begroot.

De betalingen aan projecten (post nr.17) en daarmee samenhangend de afname verplichting (post nr. 28) neemt in de gewijzigde begroting 2004 fors toe ten opzichte van het jaar 2003. Deze toename doet zich met name voor bij EZ/Kompas, EFRO 2000-2006 en ISP-V. De voornaamste oorzaak is, dat in de praktijk blijkt dat het oorspronkelijk opgestelde betalingsschema na het moment van toekennen aan projecten niet gehaald wordt. Er is sprake van enige vertraging bij het doen van betalingen, waarbij het moeilijk in te schatten is, wanneer het inhaaleffect zal optreden. In de begroting 2005 is er vanuit gegaan, dat de betalingen hoger zullen liggen dan in 2004.

Het beschikbare budget van de Europese Commissie (post nr. 20b) bedraagt in de gewijzigde begroting € 15 miljoen vanwege de thans berekende eenmalige uitkering voor het voldoen aan de eisen van de prestatiereserve. Bij het opstellen van de oorspronkelijke begroting 2004 is hiermee nog geen rekening gehouden.

De uitvoeringskosten worden in de gewijzigde begroting 2004 € 138.000 hoger begroot dan in de oorspronkelijke begroting. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere sociale lasten, hogere automatiseringskosten vanwege een onderzoek naar optimalisering van de automatiseringsomgeving en hogere kosten externe opdrachtverlening; met name hogere kosten voor accountantscontrole projecten door een tariefsverhoging. Daarentegen konden de overige kantoorkosten en algemene kosten dalen.

Bij het herzien van de begrotingscijfers van 2004 is met name gebruik gemaakt van de werkelijke uitkomsten over 2003. Hoewel de kosten in 2003 € 606.000 lager zijn uitgevallen dan de begrote kosten ad € 5.516.000 is voorzichtigheidshalve in de gewijzigde begroting 2004 een bedrag van € 5.524.000 opgenomen.

7.a. Geconsolideerde meerjarenraming 2006 t/m 2008

In dit hoofdstuk is de meerjarenraming voor de drie jaren volgend op het laatste begrotingsjaar (i.c. 2005) opgenomen. Deze meerjarenraming is alleen op geconsolideerd niveau opgesteld, aangezien een meerjarenraming op instrumentenniveau een mate van exactheid zou suggereren, die niet in overeenstemming is met de werkelijkheid.

Op dit moment is het SNN met het Rijk in onderhandeling over continuering van Kompas voor het Noorden na het jaar 2006. Over de hoogte van de bedragen, die na 2006 beschikbaar zullen worden gesteld is op dit moment nog niets bekend. Voor de jaren 2007 en 2008 zijn deze bedragen dan ook p.m. in de meerjarenraming opgenomen. Evenmin is op het moment van uitbrengen van deze begroting bekend hoeveel middelen door de Europese Commissie aan het SNN voor de jaren na 2006 ter beschikking zullen worden gesteld. Ook deze baten zijn derhalve p.m. in de meerjarenraming opgenomen. De onzekerheid over de inkomende baten leidt onvermijdelijk tot een p.m. raming van de bedragen, die na 2006 aan projecten kunnen worden toegekend en de bedragen, die in de voorziening toekenningen kunnen worden gestort. Als gevolg daarvan is ook de vrijval op toekenningen en de onttrekking uit de voorziening toekenningen na 2006 p.m. geraamd.

Voor het overige is de meerjarenraming opgesteld met de veronderstelling, dat er ook na 2006 door het Rijk en de Europese Commissie budgetten aan het SNN ter beschikking worden gesteld, die een voortzetting van het SNN in de huidige vorm en omvang mogelijk maken. Op basis van deze veronderstelling zijn de uitvoeringskosten, de rentebaten en -lasten, alsmede de daaruit voortvloeiende mutaties in de algemene reserve en de voorziening toekenningen uitvoeringskosten geraamd. De gewijzigde begroting 2004 en de begroting 2005 vormen het uitgangspunt voor deze ramingen.

Het jaar 2006 is het laatste jaar van de huidige Kompas voor het Noorden periode. Bij het opstellen van de raming voor het jaar 2006 is er vanuit gegaan, dat het restant van alle beschikbare budgetten in het laatste Kompas jaar zullen worden toegekend aan projecten. Conform de tot op heden gevolgde systematiek worden deze toekenningen in latere jaren gevolgd door betalingen en vrijval op toekenningen.

7.a. Geconsolideerde meerjarenraming

kosten		raming 2006	raming 2007	raming 2008
Projecten				
10a	toekenningen aanprojecten op basis van budgetten t/m 2006	103.800		
10b	toekenningen aanprojecten op basis van budgetten na 2006		p.m.	p.m.
11a	storting in voorziening toekenningen op toekenningen t/m 2006	71.800	11.600	9.700
11b	storting in voorziening toekenningen op toekenningen na 2006		p.m.	p.m.
Algemeen				
12	Uitvoeringskosten	5.700	5.800	5.800
13	betaalde rente	25	25	100
	<i>subtotaal</i>	<i>181.325</i>	<i>17.425</i>	<i>15.600</i>
14	storting in algemene reserve	2.100	2.100	1.500
15	storting in voorziening	400	300	400
	<i>totaal</i>	<i>183.825</i>	<i>19.825</i>	<i>17.500</i>
Interne verrekeningen				
16	toekenningen aan regelingen.	54.100		
17	betalingen aan projecten	66.000	61.200	62.800
18	doorberekende kosten	3.000	3.000	3.000
19	totaal-generaal	306.925	84.025	83.300

2006 t/m 2008

* € 1.000

baten		raming 2006	raming 2007	raming 2008
Projecten				
20	beschikbare budgetten:			
a	- rijk	61.100	p.m.	p.m.
b	- EC		p.m.	p.m.
c	- overige			
d	- provincie			
21a	vrijval op toekenningen t/m 2006	10.700	11.600	9.700
21b	vrijval op toekenningen na 2006		p.m.	p.m.
22	onttrekking uit voorzieningtoekenningen (toekenningen aan budgetten andere jaren)	103.800	p.m.	p.m.
Algemeen				
23	bijdragen in uitvoeringskosten:			
a	- provincies	1.375	1.400	1.400
b	- overige	200	250	250
24	ontvangen rente	2.100	2.100	1.500
	<i>subtotaal</i>	<i>179.275</i>	<i>15.350</i>	<i>12.850</i>
25	onttrekking uit algemene reserve	25	25	100
26	onttrekking uit voorziening	4.525	4.450	4.550
	<i>totaal</i>	<i>183.825</i>	<i>19.825</i>	<i>17.500</i>
Interne verrekeningen				
27	beschikbaar budget Regelingen	54.100		
28	afname verplichting	66.000	61.200	62.800
29	doorberekende kosten	3.000	3.000	3.000
30	totaal-generaal	306.925	84.025	83.300

7.b. Meerjarenbegrotingen

Opzet

In dit deel van de begroting wordt een meerjarige prognose gegeven van de financiële positie op basis van het huidige Kompasprogramma voor de periode 2000 t/m 2006.

Deze prognose is gemaakt op basis van een aantal uitgangspunten, te weten:

- het verwachte beslag op het budget voor projecten voor de jaren 2004 en 2005 is mede gemaakt op basis van aangeleverde informatie van de drie noordelijke provincies. De provincies hebben de projecten aangegeven, die zij voor het komende jaar verwachten onder vermelding van de te verwachten EZ/Kompas bijdrage;
- een gelijkmatige verdeling van het resterende budget projecten over de jaren 2005 en 2006;
- een voortzetting van de reeds van kracht zijnde subsidie-instrumenten;
- een betalingsritme dat per financieringsbron wordt toegelicht.

Op basis van deze uitgangspunten is de liquiditeitspositie van het SNN voor de EZ/Kompas middelen voor de periode tot en met 2012 berekend. De verwachte bestedingen bij eindbegunstigden van de EFRO 2000-2006, EFRO Phasing-Out en Leader+ projecten is berekend voor de periode 2000-2008. Vanwege de beperkte omvang en de kortere looptijd is een vergelijkbare berekening voor UILNN achterwege gelaten.

De liquiditeitspositie voor de EZ/Kompas middelen is berekend om inzichtelijk te maken of het SNN met het in de basisbeschikking door het Ministerie van EZ opgenomen bevoorschottingsritme uit de voeten kan.

Het verwachte uitgavenniveau voor de met Europese fondsen gefinancierde projecten is opgenomen om een inschatting te kunnen maken of het SNN kan voldoen aan de door Brussel opgelegde eisen ten aanzien van de voortgang van de realisatie van het programma. Wanneer er in de door de Europese Commissie medegefinancierde programma's onvoldoende voortgang wordt geboekt zal de Europese Commissie een deel van de toegezegde bijdrage intrekken (ook wel automatisch decommiteren genoemd).

7.b.1. Liquiditeitsbegroting EZ/Kompas *toelichting*

In de liquiditeitsbegroting (zie volgende pagina's) zijn onder het kopje budget de jaarbudgetten voor de periode 2000 t/m 2006 opgenomen. In deze budgetten is de prijscompensatie t/m 2003 verwerkt.

In de kolom verwachte toekenningen worden de te verwachten toekenningen aan projecten en regelingen inzichtelijk gemaakt. De toekenningen zijn uitgesplitst naar projecten en regelingen omdat deze een verschillend bevoorschottingsritme kennen.

Het bevoorschottingsritme voor zowel de projecten als de regelingen is berekend op ervaringscijfers uit het verleden.

Binnen het EPD doelstelling 2 programma 97-99 zijn 15 projecten, welke zijn toegekend in 1998 en die qua projectperiode het meest representatief zijn voor de voorziene EZ/Kompas projecten, gecontroleerd op het bevoorschottingsritme. De projecten zijn willekeurig uit verschillende maatregelen geselecteerd.

Voor projecten kwam hier het volgende bevoorschottingsritme voor de jaren 1 t/m 5 naar voren, zijnde; 4%, 25%, 43%, 19% en 9%.

Medio 2003 is gebleken dat in de praktijk het bevoorschottingsritme aanpassing behoeft. Aangezien de te verwachten uitbetalingen aan projecten achterblijven bij de prognoses is er voor gekozen om het bevoorschottingsritme aan te passen voor de budgetjaren 2004 t/m 2006. Het bevoorschottingsritme voor de jaren 1 t/m 5 is nader bepaald op; 4%, 15%, 25%, 40% en 16%.

De regelingen zijn medio 2003 eveneens gecontroleerd op het bevoorschottingsritme. De afwijking blijkt hier gering en dus is besloten om het bevoorschottingsritme voor de jaren 1 t/m 7 te laten staan op: 20%, 2,5%, 17,5%, 40%, 10%, 5% en 5%.

Door een combinatie van de verwachte toekenningen met het verwachte bevoorschottingsritme kan worden berekend welke uitgaven wanneer gedaan worden. De betalingen aan projecten en regelingen worden zo per jaar inzichtelijk gemaakt.

In de basisbeschikking heeft het Ministerie van EZ aangegeven hoe de bevoorschotting van de EZ/Kompas middelen plaatsvindt. Jaarlijks ontvangt het SNN één voorschot. De voorschotten worden in principe verstrekt in een vast kasritme van 10-10-25-25-30 procent van een in een bepaald jaar verleende bijdrage. In 2004 bijvoorbeeld ontvangt het SNN 10% van de bijdrage voor 2004, 10% van de bijdrage voor 2003, 25% van de bijdrage voor 2002, 25% van de bijdrage voor 2001 en 30% van de bijdrage voor 2000. Deze bevoorschotting is cumulatief weergegeven.

Het saldo van inkomsten en uitgaven geeft vanaf 2006 een overwegend negatief beeld. Dit geeft echter geen goed beeld van de liquiditeitspositie zonder in beeld te brengen welke middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van de regelingen. Daarom zijn de ontvangsten en uitgaven voor de regelingen opgenomen. Het totaal saldo geeft een goed beeld van de verwachte liquiditeitspositie voor wat betreft de EZ/Kompas middelen.

Dit overzicht laat een positief saldo zien voor de jaren t/m 2012. In vergelijking met de vorige begroting komt naar voren dat de uitbetalingen aan projecten lager ligt dan vooraf was ingeschat. Op basis van deze begroting kan geconcludeerd worden dat het kasritme van de EZ/Kompas aansluit bij de behoefte.

7.b.1. Liquiditeitsbegroting EZ/Kompas

	Stand 1/1		0,0	3,7	7,1	15,3	11,9
2000	47,400						
	Projecten	15,500	13,6	1,9			
	Regelingen	39,700	17,5	8,8	8,5	4,9	
2001	68,900						
	Projecten	31,100	21,8	6,6	2,7		
	Regelingen	2,700	0,9	0,9	0,6	0,2	0,1
2002	60,000						
	Projecten	36,100	7,9	15,5	8,4	4,3	
	Regelingen	46,700	17,5	3,9	12,5	6,0	5,1
2003	60,700						
	Projecten	52,900	2,1	7,9	13,2	21,2	8,5
	Regelingen	0,400	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0
2004	61,100						
	Projecten	55,300		2,2	8,3	13,8	22,1
	Regelingen	19,700		3,9	0,5	3,4	7,9
2005	61,400						
	Projecten	26,500			1,1	4,0	6,6
	Regelingen	22,800			4,6	0,6	4,0
2006	61,100						
	Projecten	26,500				1,1	4,0
	Regelingen	44,700				8,9	1,1
Totaal	420,600	420,600					
	Betalingen projecten		45,5	34,1	33,6	44,3	41,2
	Betalingen regelingen		36,0	17,4	26,8	24,2	18,2
Totaal			81,6	51,5	60,4	68,5	59,4
	Inkomsten van EZ		82,2	58,6	63,1	60,7	54,9
	Saldo inkomsten/uitg		0,6	7,1	2,7	-7,8	-4,5
	Ontvangsten regelingen		36,0	17,4	26,8	24,2	18,2
	Uitbetaling regelingen		33,0	21,0	21,3	19,8	20,2
	Saldo regelingen		3,0	-3,6	5,5	4,4	-2,0
Stand 31/12			3,7	7,1	15,3	11,9	5,5
Cumulatief overzicht							
	Betalingen projecten		45,5	79,7	113,3	157,6	198,7
	Betalingen regelingen		36,0	53,4	80,2	104,4	122,7
	Totaal		81,6	133,1	193,5	262,0	321,4
	Inkomsten EZ		82,2	140,8	203,9	264,6	319,5
	Saldo inkomsten/uitg		0,6	7,7	10,4	2,6	-1,9
	Ontvangsten regelingen		36,0	53,4	80,2	104,4	122,7
	Uitbetaling regelingen		33,0	54,0	75,3	95,1	115,3
	Saldo regelingen		3,0	-0,6	4,9	9,3	7,4
Stand 31/12			3,7	7,1	15,3	11,9	5,5

* € 1.000.000.

5,5	7,6	5,8	6,1	1,1	
					15,5
					39,7
					31,1
					2,7
					36,1
1,7					46,7
					52,9
0,0	0,0				0,4
8,8					55,3
2,0	1,0	1,0			19,7
10,6	4,2				26,5
9,1	2,3	1,1	1,1		22,8
6,6	10,6	4,2			26,5
7,8	17,9	4,5	2,2	2,2	44,7
					420,6
26,1	14,8	4,2	0,0	0,0	243,9
20,6	21,2	6,6	3,4	2,2	176,7
46,7	36,0	10,8	3,4	2,2	420,6
49,0	33,7	18,4	0,0	0,0	420,6
2,3	-2,3	7,6	-3,4	-2,2	0,0
20,6	21,2	6,6	3,4	2,2	176,7
20,8	20,6	13,9	5,0	1,1	176,7
-0,2	0,6	-7,3	-1,6	1,1	0,0
7,6	5,8	6,1	1,1	0,0	
224,8	239,7	243,9	243,9	243,9	
143,3	164,5	171,1	174,5	176,7	
368,2	404,2	415,0	418,4	420,6	
368,5	402,2	420,6	420,6	420,6	
0,4	-2,0	5,6	2,2	0,0	
143,3	164,5	171,1	174,5	176,7	
136,1	156,7	170,6	175,6	181,2	
7,2	7,8	0,5	-1,1	0,0	
7,6	5,8	6,1	1,1	0,0	

7.b.2. Begroting Bestedingen EPD 2 2000-2006

toelichting

De begroting bestedingen van EFRO 2000-2006 geeft de jaarbudgetten aan voor de periode 2000 t/m 2006.

In de kolom verwachte toekenningen worden de te verwachten toekenningen aan projecten en regelingen inzichtelijk gemaakt. De toekenningen zijn uitgesplitst naar projecten en regelingen omdat deze een verschillend uitvoeringstempo kennen.

Het ritme van bestedingen bij eindbegunstigden is voor zowel de projecten als de regelingen berekend op ervaringscijfers uit het verleden. Het ritme van bevoorschotting dat gebruikt is in de liquiditeitsbegroting EZ/Kompas, is hiervoor als basis gebruikt. Voorschotten zijn namelijk rechtstreeks gerelateerd aan bestedingen bij eindbegunstigden.

Voor projecten kwam hier het volgende bestedingen ritme voor de jaren 1 t/m 5 naar voren, zijnde; 2%, 39%, 48%, 10%, en 1%.

Budget *	341,6						
2000/2001	47,5						
Projecten	32,6		0,7	12,7	15,6	3,3	
Regelingen	23,3		0,3	2,0	5,0	7,3	
2002	56,9						
Projecten	48,8			1,0	19,0	23,4	
Regelingen	26,0			0,3	2,3	5,5	
2003	57,3						
Projecten	62,3				1,2	24,3	
Regelingen	0,2				0,0	0,0	
2004	58,6						
Projecten	55,0					1,1	
Regelingen	10,7					0,1	
2005	60,1						
Projecten	40,0						
Regelingen	14,3						
2006	61,2						
Projecten	19,0						
Regelingen	9,4						
Totaal	341,6	341,6	0,0	0,9	16,1	43,2	65,0
Bestedingen cumulatief				0,9	17,0	60,2	125,2
Bestedingen benodigd						47,5	104,4

* budget is inclusief de prestatiereserve van ad. € 14 miljoen.

* € 1.000.000.

Voor regelingen leidde dit tot het volgende bestedingen ritme voor de jaren 1 t/m 7 te weten; 1,25%, 8,75%, 21,25%, 31,25%, 25%, 10% en 2,5%.

Door een combinatie van de verwachte toekenningen met het verwachte ritme van bestedingen bij eindbegunstigden kan berekend worden welke uitgaven wanneer gedaan worden. De bestedingen van projecten en regelingen worden zo per jaar inzichtelijk gemaakt.

Om te kunnen voldoen aan de door de Europese Commissie gestelde eisen ten aanzien van de voortgang van het programma dient het budget voor jaar t aan het einde van jaar t+2 uitgegeven te zijn. Dit houdt in dat aan het einde van 2005 het budget voor de jaren 2000/2001 t/m 2003 uitgegeven moet zijn. Uit deze begroting komt naar voren dat bovenstaande mogelijk lijkt. Deze begroting, die gebaseerd is bovenstaande, met vrij grove, aannames dient in dat perspectief gelezen te worden.

0,3				32,6
5,8	2,3	0,6		23,3
4,9	0,5			48,8
8,1	6,5	2,6	0,7	26,0
29,9	6,2	0,6		62,3
0,0	0,1	0,1	0,0	0,2
21,5	26,4	5,5	0,6	55,0
0,9	2,3	6,0	1,3	10,7
0,8	15,6	19,2	4,4	40,0
0,2	4,3	8,0	1,8	14,3
	0,4	16,5	2,1	19,0
	0,9	4,9	3,5	9,4
72,5	65,5	64,1	14,4	
197,7	263,2	327,2	341,6	341,6
161,7	220,3	280,4	341,6	

7.b.3. Begroting Bestedingen Phasing Out

toelichting

De begroting bestedingen van Phasing-Out geeft de jaar-budgetten aan voor de periode 2000 t/m 2005.

In de kolom verwachte toekenningen worden de te verwachten toekenningen aan projecten en regelingen inzichtelijk gemaakt. De toekenningen zijn uitgesplitst naar projecten en regelingen omdat deze een verschillend bevoorschotingsritme kennen.

Het ritme van bestedingen bij eindbegunstigden is voor zowel de projecten als de regelingen berekend op ervaringscijfers uit het verleden. Het ritme van bevoorschotting dat gebruikt is in de liquiditeitsbegroting EZ/Kompas, is hiervoor als basis gebruikt. Voorschotten zijn rechtstreeks gerelateerd aan bestedingen bij eindbegunstigden.

Voor projecten kwam hier het volgende bestedingen ritme voor de jaren 1 t/m 5 naar voren, zijnde; 2%, 39%, 48%, 10%, en 1%.

Budget *	15,0						
2000/2001	3,5		0,0	0,5	0,6	0,1	
Projecten		1,3	0,0	0,3	0,6	0,9	
Regelingen		3,0					
2002	3,9			0,1	1,9	2,3	
Projecten		4,7		0,0	0,3	0,7	
Regelingen		3,3					
2003	3,2				0,0	0,6	
Projecten		1,5			0,0	0,0	
Regelingen		0,0					
2004	2,7					0,0	
Projecten		0,7				0,0	
Regelingen		0,0					
2005	1,8						
Projecten		0,6					
Regelingen		0,0					
Totaal	15,0	15,0	0,0	0,1	0,9	3,4	4,6
Bestedingen cumulatief				0,1	1,0	4,4	9,0
Bestedingen benodigd						3,5	7,4

* budget is inclusief de prestatiereserve van ad. € 0,7 miljoen.

*** € 1.000.000.**

Voor regelingen leidde dit tot het volgende bestedingen ritme voor de jaren 1 t/m 7 te weten; 1,25%, 8,75%, 21,25%, 31,25%, 25%, 10% en 2,5%.

Door een combinatie van de verwachte toekenningen met het verwachte ritme van bestedingen bij eindbegunstigden kan berekend worden welke uitgaven wanneer gedaan worden. De bestedingen van projecten en regelingen worden zo per jaar inzichtelijk gemaakt.

Om te kunnen voldoen aan de door de Europese Commissie gestelde eisen ten aanzien van de voortgang van het programma dient het budget voor jaar t aan het einde van jaar t+2 uitgegeven te zijn. Dit houdt in dat aan het einde van 2005 het budget voor het jaar 2000/2001 t/m 2003 uitgegeven moet zijn. Uit deze begroting komt naar voren dat bovenstaande mogelijk lijkt. Deze begroting, die gebaseerd is bovenstaande, met vrij grove, aannames dient in dat perspectief gelezen te worden.

0,0				1,3
0,8	0,3	0,1		3,0
0,5	0,0			4,7
1,0	0,8	0,3	0,1	3,3
0,7	0,1	0,0		1,5
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,3	0,3	0,1	0,0	0,7
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,2	0,3	0,1	0,6
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3,2	1,9	0,8	0,2	
12,2	14,1	14,9	15,0	15,0
10,6	13,2	15,0	15,0	

7.b.4. Begroting Bestedingen Leader+

toelichting

De begroting bestedingen van LEADER+ geeft de jaarbudgetten aan voor de periode 2000 t/m 2006.

In de kolom verwachte toekenningen worden de te verwachten toekenningen aan projecten inzichtelijk gemaakt.

Het ritme van bestedingen bij uitbegunstigden is voor zowel de projecten als de regelingen berekend op ervaringscijfers uit het verleden. Voor het LEADER-programma is gebruik gemaakt van dezelfde ervaringscijfers als voor EFRO 2000-2006 en Phasing Out. Omdat de LEADER projecten qua aard en omvang afwijken van de EPD-projecten valt hier wat op af te dingen. Er waren echter geen betere cijfers beschikbaar. Voorschotten zijn rechtstreeks gerelateerd aan bestedingen bij eindbegunstigden.

Budget *	25,5						
2000/2001	3,9						
Projecten		0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	
2002	3,6						
Projecten		5,3		0,1	2,1	2,5	
2003	4,1						
Projecten		8,1			0,2	3,2	
2004	4,2						
Projecten		4,6				0,1	
2005	4,7						
Projecten		4,1					
2006	5,0						
Projecten		3,2					
Totaal	25,5	25,5	0,0	0,0	0,2	2,3	5,8
Bestedingen cumulatief				0,0	0,2	2,5	8,3
Bestedingen benodigd						3,9	7,5

* Inclusief indexering budgetjaren 2004 t/m 2006 voor in totaal € 442.541,-.

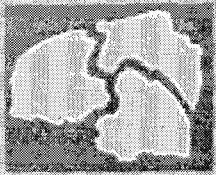
* € 1.000.000.

Voor projecten kwam hier het volgende bestedingen ritme voor de jaren 1 t/m 5 naar voren, zijnde; 2%, 39%, 48%, 10%, en 1%.

Door een combinatie van de verwachte toekenningen met het verwachte ritme van bestedingen bij eindbegunstigden kan berekend worden welke uitgaven wanneer gedaan worden. De bestedingen van projecten worden zo per jaar inzichtelijk gemaakt.

Om te kunnen voldoen aan de door de Europese Commissie gestelde eisen ten aanzien van de voortgang van het programma dient het budget voor jaar t aan het einde van jaar t+2 uitgegeven te zijn. Dit houdt in dat aan het einde van 2005 het budget voor het jaar 2000/2001 t/m 2003 uitgegeven moet zijn. Uit de thans opgestelde begroting blijkt, dat er nog de nodige inspanningen gedaan moeten worden om ultimo 2004/2005 de benodigde bestedingen te realiseren.

0,0				0,2
0,5	0,1			5,3
3,9	0,8	0,1		8,1
1,8	2,2	0,5	0,0	4,6
0,1	1,6	2,0	0,5	4,1
	0,1	2,8	0,4	3,2
6,3	4,7	5,3	0,8	
14,6	19,4	24,7	25,5	25,5
11,6	15,8	20,5	25,5	25,5

Beleidsbegroting

deel II. Paragrafen

In dit deel wordt ingegaan op het weerstandsvermogen van het SNN, waaraan is toegevoegd de actuele risicoparagraaf.

Voorts is een hoofdstuk over de financiering van het SNN opgenomen en een hoofdstuk over de bedrijfsvoering.

De overige voorgeschreven onderdelen van deel II Paragrafen zijn voor het SNN niet van toepassing. Het SNN beschikt niet over kapitaalgoederen, heeft geen verbonden partijen en voert geen grondbeleid.

A. Weerstandsvermogen en risicoparagraaf

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het SNN bestaat uit de som van de algemene reserves, die per instrument worden aangehouden. Jaarlijks worden de rentebaten aan de algemene reserves toegevoegd en de rentelasten aan de algemene reserve onttrokken. Daarnaast worden de uitvoeringskosten van de programma's en regelingen tot en met 1999 aan de algemene reserve onttrokken. De algemene reserve kan worden aangewend om financiële risico's, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, op te vangen. In de begroting voor de jaren 2004 en 2005 is er vanuit gegaan dat dergelijke risico's zich niet voor zullen doen. Uitgaande van de geconsolideerde stand van de algemene reserve op 31 december 2003 en de begrote mutaties in 2004 en 2005 zal de stand van de geconsolideerde stand van de algemene reserve zich als volgt ontwikkelen:

	(* € 1.000)
Stand ultimo 2003	13.607
Begrote toevoegingen 2004 (na aftrek onttrekkingen)	1.739
Stand per 31 december 2004	15.346
Begrote toevoegingen 2005 (na aftrek onttrekkingen)	2.235
Stand per 31 december 2005	17.581

Tegenover de algemene reserve staan risico's, die het SNN loopt bij de uitoefening van de dagelijkse werkzaamheden. De omvang van deze risico's zijn moeilijk te ramen. In de eerste plaats vanwege de onzekerheid of zij zich voor zullen doen en in de tweede plaats de vraag hoe groot het financiële nadeel is als een risico zich voor doet. Op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren en de wijze waarop het SNN omgaat met de hieronder beschreven risico's wordt de stand van de algemene reserve ultimo 2004 en 2005 toereikend geacht.

Het SNN heeft geen minimum omvang voor het weerstandsvermogen vastgesteld. Er is geen activa waarin stille reserves aanwezig zijn en het SNN heeft evenmin de mogelijkheid om onbenutte belastingen te heffen. Indien zich financiële tegenvallers voordoen en de algemene reserves zijn onvoldoende om deze af te dekken, dan zijn de drie deelnemende provincies ieder voor een evenredig deel aansprakelijk voor het tekort.

Risicoparagraaf

uitvoeringsrisico's

De uitvoering van de diverse instrumenten wordt mogelijk gemaakt door de inzet van uiteenlopende fondsen en programma's. De meeste instrumenten worden uitgevoerd onder eindverantwoordelijkheid van het SNN. Voorbeelden hiervan zijn de Kompasprogramma's- en regelingen. Andere instrumenten worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van twee provincies. Bijvoorbeeld de EPD's Groningen Drenthe 1994-1999. Ook kan uitvoering plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van één provincie. De eindverantwoordelijken dragen de risico's van onvolkomenheden en tegenslagen bij de uitvoering. Opgemerkt dient dat met betrekking tot de uitvoering van het Kompasprogramma de drie provincies in gelijke mate aansprakelijk zijn voor de afdekking van de risico's. Dit geldt ook voor projecten die zich uitsluitend in één van de drie provincies afspeelt. Een uitzondering is gemaakt voor het LEADER+-programma. Hier worden de risico's toegerekend aan de provincie(s) waar een project zich afspeelt.

De risico's als verbonden met de uitvoering van het Kompasprogramma zijn budgettair, inhoudelijk, procedureel en financieringstechnisch van aard. Op 24 september 2001 is op basis van deze risico's een analyse aan het DB van het SNN aangeboden, met als doel het identificeren van de risico's. Door de risico's transparant te maken is tijdige bijsturing mogelijk, zodat voorkomen kan worden dat de eindafrekening bij de provincies komt te liggen. Vanaf de jaarrekening 2002 wordt jaarlijks een geactualiseerde versie van de risicoanalyse opgesteld. Indien aard en omvang van de aanpassingen daartoe aanleiding geven, wordt de geactualiseerde analyse aan het DB voorgelegd.

In de analyse worden vier risicocategorieën onderscheiden. Per categorie volgt hier een samenvatting.

Inhoudelijke risico's.

Het overschrijden van de grenzen van de overeengekomen beleidskaders.

Het is mogelijk, dat het SNN gedurende de uitvoering van de programma's een invulling aan bepaalde programma-onderdelen geeft, die niet overeenstemt met de bedoelin

gen van de geldgever(s), waardoor de verstrekte subsidie ten laste van het SNN komt. Risicobeperking kan plaatsvinden door zoveel mogelijk vooraf geldgevers te consulteren. Voorts zullen eventuele risico's tijdens het bestuurlijke besluitvormingsproces moeten worden onderkend. De SNN Projectgroep Kompas (PUK) zal het omgaan met deze risico's in nauw overleg met de Uitvoeringsorganisatie van het SNN moeten bewaken.

Procedurele risico's.

Het niet voldoen aan regels, voorwaarden en andere procedurele verplichtingen.

Als voornaamste risico's kunnen hier worden genoemd:

- onregelmatigheden bij een project of het niet juist/conform de regels uitgevoerd worden van een project. Opzet en werking van de Administratieve Organisatie van het SNN moeten deze zogenaamde bedrijfsrisico's voorkomen dan wel tot een minimum beperken.
- 31 december 1999 problematiek. Bij het indienen van de einddeclaratie EFRO D2 1997-1999 Groningen en Drenthe rees de vraag of indieners van projecten na deze datum nog verplichtingen zijn aangegaan. Het SNN heeft vervolgens aangetoond, dat alle gedeclareerde projecten op 31 december 1999 in een onomkeerbare fase verkeerden. Hierover heeft overleg met de Europese Commissie en de huisaccountant van het SNN plaatsgevonden.
- uitvoeringsproblemen bij projecten. Bij de uitvoering van projecten kunnen zich vele problemen voordoen, die voor rekening en risico zijn van de projectuitvoerder. Het SNN loopt enig risico in geval het noodzakelijk is om verstrekte voorschotten terug te vorderen. Indien deze vorderingen oninbaar zijn, worden deze bedragen bij geldgever(s) gedeclareerd. Eventuele risico's worden beperkt door goede tussentijdse voortgangscontroles.
- (tussentijdse) veranderingen van regelgeving of interpretatieverschillen. In het verleden hebben zich gedurende de uitvoering van programma's regelmatig veranderingen voorgedaan in de Europese Regelgeving. Vooraf trachten helderheid te verkrijgen en een adequate bewaking van de actuele regels moeten het risico zoveel mogelijk beperken.
- problemen met de naleving van andere specifieke

Europese Unie regelgeving. Het betreft hier regels inzake aanbestedingen, staatssteun en mededinging. Een permanente zorgvuldige omgang met deze regelgeving moet de risico's beperken.

- realisatie van de vereiste cofinanciering en private bijdragen. Er wordt risico gelopen voor zover verstrekte subsidiebedragen uitgaan boven de geldende interventie percentages van de financiële tabellen en die voor de specifieke projecten. Dit risico kan voorkomen worden door een goed programmabeheer.

Financieringsgebonden risico's.

Het kasbeheer en de daaraan verbonden aspecten. Voor de uitvoering van de programma's ontvangt het SNN voorschotten van de geldgevers. Door tijdig nieuwe voorschotten aan te vragen moet voorkomen worden, dat het SNN betalingen aan projectindieners moet voorfinancieren. Door een goed kasbeheer te voeren binnen de mogelijkheden van de Treasury Statuut moeten de rentebaten geoptimaliseerd worden. Rentebaten worden onder aftrek van eventuele rentelasten toegevoegd aan de algemene reserve. Er wordt per instrument een algemene reserve aangehouden, aangezien rentebaten volgens voorschrift moeten worden aangewend ten bate van de betreffende programma's. Bij de afrekening van oude programma's bestaat het risico van nadelige koersverschillen, omdat de programma's thans in euro's worden afgerekend en er destijds voorschotten in ecu's zijn verstrekt. De koers van de ecu op het moment van ontvangst van het voorschot kan afwijken van de huidige eurokoers.

Budgettaire risico's

Het overschrijden van programmabudgetten en de automatische decommitting EFRO en Leader+. In de praktijk van het uitvoeren van de regionale stimuleringsprogramma's blijkt bij eindafrekening van projecten uiteindelijk altijd enige onderbenutting van de toegekende middelen op te treden. Om te voorkomen dat programma middelen onbenut blijven is besloten om tot overcommitting over te gaan. Dat wil zeggen dat voor een groter bedrag aan projecten wordt toegezegd dan feitelijk aan middelen beschikbaar is. Het DB van het SNN heeft in 2003 maximum percentages vastgesteld voor de overcommitting van programma's en regelingen. Door een ade-

quate bewaking van de gerealiseerde vrijval bij eindafrekeningen moet het risico dat aan overcommitting is verbonden zo klein mogelijk worden gehouden.

Een nieuwe regel bij de uitvoering van de Europese programma's is dat het jaarbudget van enig jaar n aan het eind van het jaar n+2 volledig aan projecten moet zijn uitbetaald. Indien dat niet het geval is dan zal de Europese Commissie het niet uitbetaalde deel niet beschikbaar stellen. Er komt op deze wijze dus uiteindelijk een geringer bedrag beschikbaar voor het betreffende programma. Door een adequate bewaking van de voortgang van projecten moet het risico van automatische decommitting zo klein mogelijk worden gehouden. Tot en met 2003 is automatische decommitting overigens niet aan de orde.

Vanaf de invoering van het BTW Compensatiefonds op 1 januari 2003 heeft het SNN zich op het standpunt gesteld, dat compensabele BTW niet subsidiabel is. Het SNN volgde daarmee de lijn van andere regio's in Nederland. Begin 2004 is duidelijk geworden, dat BTW, die voor compensatie uit het BTW Compensatiefonds in aanmerking komt, toch onderdeel mag uitmaken van de EU-subsidieaanvraag. In 2004 zullen alle aanvragen en betalingen, die sinds 1 januari 2003 zijn behandeld opnieuw worden gezien. Het is daarbij niet uitgesloten, dat er alsnog subsidies moeten worden nabetaald.

aansprakelijkheid

Als gemeld worden de risico's die gepaard gaan met het uitvoeren van een instrument gedragen door degene die eindverantwoordelijk is voor dit specifieke instrument. Onderstaand wordt aangegeven waar de verantwoordelijkheid en daarmee gepaard gaande aansprakelijkheid per instrument ligt.

Het SNN heeft een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Voorts is het beleid erop gericht dat de risico's worden afgedekt door de algemene reserve die in de loop der jaren is opgebouwd uit gerealiseerde rentebaten. Zoals voor alle activiteiten, die onder de vlag van het SNN worden uitgevoerd, zijn de drie noordelijke provincies uiteindelijk financieel aansprakelijk. Overigens is het uitgangspunt, dat in eerste instantie binnen het SNN zelf dekking wordt gezocht voor risico's die zich voordoen.

Kompas regioprogramma's

Voor de instrumenten EZ-Kompas, EPD 2 en UILNN ligt de verantwoordelijkheid bij het SNN.

Voor het LEADER + programma ligt de verantwoordelijkheid bij de provincie waar het project zich afspeelt.

Kompas subsidieregelingen

Voor alle instrumenten binnen de Kompas subsidieregelingen ligt de verantwoordelijkheid bij het SNN. Het betreft de instrumenten: IPR 2000 Vestiging en Uitbreiding, KITS 2000, HRM, NIOF,INS en LPR.

Regioprogramma's t/m 1999

Voor de instrumenten ISP-V en GTP ligt de verantwoordelijkheid bij het SNN. Voor de instrumenten EPD 2 en 5b Groningen Drenthe ligt de verantwoordelijkheid bij de provincies Groningen en Drenthe.

Subsidieregelingen t/m 1999

Voor de instrumenten IPR 1998, KITS 98 en RBS ligt de verantwoordelijkheid bij het SNN. Voor de uitvoering van de RIM zijn de provincies Groningen en Drenthe verantwoordelijk. Voor de uitvoering van de SKI is de provincie Drenthe verantwoordelijk.

administratieve organisatie

Ieder instrument heeft een eigen Administratieve Organisatie (AO), waarin is opgenomen de werkafspraken die gevolgd dienen te worden bij het uitvoeren en beheren van de instrumenten. De werkafspraken zijn opgesteld aan de hand van de van toepassing zijnde richtlijnen en regelgeving met als doel de uitvoeringsrisico's zoveel mogelijk te minimaliseren. Ieder jaar verricht de huisaccountant van het SNN een controle op de werking van de procedures, die onderdeel uitmaken van de AO. De huisaccountant maakt hierbij gebruik van de controlestructuur als opgenomen in de AO. De ingediende eindafrekeningen van Kompas-programma projecten worden conform vastgestelde criteria ter verificatie aangeboden aan een extern accountantskantoor (niet zijnde de huisaccountant van het SNN).

Met ingang van het jaar 2003 voert daarnaast de huisaccountant de door de Europese Commissie voor EPD2 en Leader+ voorgeschreven representatieve steekproefcontrole (de zogenaamde 5% controle) op de voor subsidie in aan-

merking komende uitgaven van projecten uit. Tot en met het jaar 2002 werd deze steekproefcontrole geacht te zijn uitgevoerd door het externe accountantskantoor dat de verificatieopdrachten uitvoert.

De eindafrekeningen van de Kompas-regelingen en Regelingen t/m 1999 worden op basis van vastgestelde criteria ter verificatie aangeboden aan het Team Interne Controle & Accountancy van de Provincie Fryslan.

Ieder jaar controleert de huisaccountant van het SNN de jaarrekening en geeft hierover haar oordeel. Het eindoordeel wordt gegeven in de vorm van een accountantsverklaring.

reviews/audits

Naast controle door de eigen huisaccountant worden steekproefsgewijs audits verricht door diverse betrokken instanties van de ministeries en de Europese Commissie. Ieder jaar vindt bij de UO SNN huisaccountant een review plaats door departementale accountantsdiensten van de ministeries van EZ en LNV. De bevindingen worden doorgesproken met de UO SNN en door de huisaccountant verwerkt in het controleplan om ook een volgend jaar en bij de eindafrekening van programma's weer tot een sluitend en doelmatig geheel van controlewerkzaamheden te komen. In het najaar van 2003 is de Europese Commissie begonnen met de afsluitende audit van het programma EPD doelstelling 2 Groningen-Drenthe 1997-1999. Aangezien de projectcontrole vanaf februari 2004 plaatsvindt, zullen de uitkomsten van deze audit in de loop van 2004 bekend worden.

B. Financiering

De uitgaven van de Kompas-programma's worden gedekt uit middelen, die door externe geldgevers als rijksoverheid, Europese Commissie en provincies ter beschikking worden gesteld. Voor het EZ-Kompas programma heeft het Ministerie van EZ voor de periode 2000-2006 € 535 miljoen (prijspeil 1998) ter beschikking gesteld. Vanuit de Europese Commissie is jaarlijks zo'n € 55 miljoen beschikbaar voor EFRO doelstelling 2, € 2,3 miljoen voor EFRO Phasing Out en ongeveer € 4 miljoen voor het Leader+ programma.

De Kompasregelingen, inclusief de Task Forces van de AMA, worden vanuit de programmamiddelen, EZ-Kompas en EFRO, als een Kompas project gefinancierd.

De middelen voor de programma's tot en met 1999 zijn voor wat betreft de ISP middelen afkomstig van het Ministerie EZ. De EPD programma's worden onder verantwoordelijkheid van de provincies Groningen en Drenthe uitgevoerd. Risico's of meevallers komen voor rekening van deze twee provincies. Het GTP programma is een SNN verantwoordelijkheid, waarvoor de middelen door LNV beschikbaar zijn gesteld.

De Regelingen tot en met 1999 zijn als volgt gefinancierd. Voor de IPR t/m 1999 zijn middelen door het Ministerie EZ in een aparte subsidierelatie aan het SNN ter beschikking gesteld. Alle andere regelingen tot en met 1999 zijn met ISP- en EFRO- middelen gefinancierd. Van de regelingen tot en met 1999 wordt de RIM onder verantwoordelijkheid van de provincies Drenthe en Groningen en de SKI onder verantwoordelijkheid van de provincie Drenthe uitgevoerd. Risico's of meevallers komen voor rekening van deze provincies. De KITS 1998 en RBS zijn een SNN verantwoordelijkheid.

De uitvoeringskosten worden via kostenverdeelsleutels toegerekend aan de diverse instrumenten. De aan de Programma's en Regelingen tot en met 1999 toegerekende kosten worden gedekt uit de Algemene Reserves, die per instrument worden aangehouden.

De kosten van SNN Algemeen/SEAN worden jaarlijks doorberekend aan de SER en de drie noordelijke provincies.

De aan Kompas Programma's en – Regelingen toegerekende kosten worden gedekt uit de forfaitaire bijdrage van het Ministerie EZ, de EFRO middelen en bijdragen van de drie noordelijke provincies. Kosten, die niet door andere financieringsbijdragen worden gedekt, komen voor rekening van de drie noordelijke provincies.

Zoals vermeld in hoofdstuk 3 van de beleidsbegroting beschikt het SNN gemiddeld over aanzienlijke liquiditeiten. Door middel van een actief treasurybeleid tracht de treasurer van de provincie Groningen de financiële kosten voor het SNN zo laag mogelijk te houden en de financiële opbrengsten van het SNN zo hoog mogelijk te maken. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten aangaande het risicoprofiel van het SNN:

- het uitgangspunt van het SNN ten aanzien van het financieel risico is defensief en risicomijdend;
- de lange termijnrisico's zullen in ieder geval begrensd worden door de renterisiconorm zoals die is opgenomen in de Wet FIDO;
- de korte termijnrisico's zullen in ieder geval begrensd worden door de kasgeldlimiet, zoals die is opgenomen in de Wet FIDO.

Aangezien het SNN geen leningen heeft opgenomen is er alleen sprake van renterisico bij uitgezette gelden. Gezien de looptijd van het huidige Kompasprogramma en de relatief grote schommelingen in de in- en uitgaande geldstroom heeft het SNN ervoor gekozen om circa 50% van de middelen kortlopend weg te zetten op spaarrekeningen en in deposito's. De overige middelen zijn belegd in obligaties, onderhandse geldleningen en garantieproducten, waarbij de einddata variëren van september 2007 tot juni 2009.

C. Bedrijfsvoering

algemeen

Voor het beheer van de het SNN ter beschikking staande middelen voor de uitvoering van het Kompas voor het Noorden is in 1992 een uitvoeringsorganisatie (UO SNN) in het leven geroepen. Deze is gehuisvest in Groningen. Ook de secretariaten van de SEAN, de ArA en het AMA zijn bij de uitvoeringsorganisatie ondergebracht.

organisatie

In het voorjaar van 2003 is de eindrapportage naar aanleiding van het efficiency onderzoek "Sturing op Uitvoering" verschenen. In de eindrapportage doet de directeur van het SNN verslag van de voortgang van het veranderingsproces bij de Uitvoeringsorganisatie van het SNN zoals dat in genoemd rapport beschreven is. Aan de aanbevelingen uit het rapport is uitvoering gegeven en daar zijn vervolgacties uit voortgekomen. Een deel van de vervolgacties is in 2003 reeds uitgevoerd en de laatste acties zullen in 2004 worden afgerond. Met dit proces is bereikt, dat het werk van de Uitvoeringsorganisatie SNN aan de kwaliteitseisen voldoet.

personeelsbeleid

De personeelsformatie van het SNN bestaat uit twee groepen medewerkers: het team van de Uitvoeringsorganisatie en de medewerkers van SNN-Algemeen. De formatie van de Uitvoeringsorganisatie is vastgesteld op 30,5 fte. De formatie van het team SNN-Algemeen is 9,8 fte groot. Daarnaast zijn er 4 fte ondergebracht bij het SNN ten behoeve van de Adviesraden.

Door de toekenning van een flexibel budget kunnen bij de Uitvoeringsorganisatie schommelingen in het werkaanbod en problemen door afwezigheid wegens ziekte of verlof worden opgevangen door het inhuren van tijdelijke krachten. Hiervan is zowel door de inzet van uitzendkrachten als door de aanstelling van medewerkers in tijdelijke dienst gebruik gemaakt.

Ook op de provinciehuizen worden medewerkers ingezet ten behoeve van SNN-werkzaamheden. Naar schatting zijn dat tussen de 10 en 15 fte per provincie. Deze medewerkers zijn voor het overgrote deel belast met de beleidsvoorbereiding en de projectverwerving.

De staf van de UO SNN heeft zich ten doel gesteld gestalte te geven aan de verdere professionalisering en transparantie van de organisatie. Als reactie op het klanttevredenheidsonderzoek, dat begin 2003 is verschenen, zijn diverse acties ingezet. Deze acties zijn vooral gericht op verbetering van de doorlooptijd en de communicatie met de indieners van aanvragen. Het onderzoek gaf aan dat hier voor het SNN behoorlijke winst te halen viel. Een belangrijke bijdrage wordt ook verwacht van verbetering van de automatisering, waarmee in 2003 een begin is gemaakt.

ziekteverzuimbeleid

Het ziekteverzuimpercentage (exclusief zwangerschapsverlof) is de afgelopen jaren laag geweest. Naast de invulling van een aantal ARBO-gerelateerde arbeidsvoorzieningen is in het verleden extra aandacht besteed aan verzuimbegeleiding. Zo is een actieve en betrokken rol vervuld bij het begeleiden van zieke medewerkers en is de staf voorgelicht over de Wet verbetering Poortwachter. Handhaving van een laag ziekteverzuimpercentage is een belangrijke doelstelling voor de jaren 2004 en 2005.

De medewerkers, die zijn aangewezen voor de bedrijfshulpverlening gaan regelmatig op cursus. Jaarlijks verslagjaar wordt een ontruimingsoefening gehouden. Deze oefening geldt voor het gehele pand, waardoor afstemming met medebewoner Seatrade noodzakelijk is.